

Sarunu festivāla "LAMPA" tiešraides diskusijas

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja Izstāžu zālēs (Skolas iela 10a)

2. – 5.septembris

2.septembrī no plkst. 12:30 – 18:30

2. septembrī 12:30-13:30 Diskusija "Ar piena kannu digitālajās brokastīs jeb Sabiedrība KOPĀ digitālajā laikmetā, mākslā un tehnoloģijās — kā tas ir realitātē?" Mūsu tradicionālie ieradumi (piena kannas) un jaunā pasaule (pirmās reālās digitālās brokastis) — jo īpaši pēc-Covid laikā. Kā mēs KOPĀ ieiesim jaunajā laikmetā?

Kas ir TAVA piena kanna? Un kādās digitālajās brokastīs TU vēlies piedalīties? Tev būs iespēja interaktīvā vidē dalīties ar savu viedokli un uzdot jautājumus diskusijas dalībniekiem.

Diskutēsim par šiem un arī citiem jautājumiem. Piemēram, ko mēs vēlamies paturēt tradicionālu un ko mēs vēlamies redzēt jaunā, digitālā vidē? Un vai ar vēlmi vien ir pietiekami? Kas nosaka to, kuras mūsu dzīves sastāvdaļas mainās no tradicionālām uz jaunām, digitālām? Kas veicina šīs pārmaiņas? Kas ir šo pārmaiņu influenceri? Un kā KOPĀ būsana ietekmē šos procesus? Ko par šo vēsta filozofija, vēsture, māksla un hakatronisti?

Skatītāji sarunas fonā varēs vērot mākslas darbu tapšanas procesu tiešsaistes režīmā – gan tradicionālajā glezniecībā, gan UNESCO mantojuma – ebru stilā, gan digitālās mākslas piemēru. Kāpēc mākslas aspekts? Tādēļ, ka mākslinieki jau izsenis ir gājuši roku rokā ar attīstību. Daži par īstiem māksliniekiem sauc tikai tos, kuri rada jaunas tehnikas, jaunus izpausmes veidus, rada kaut ko nebijušu un vēl neredzētu.

Rīko:

[Baiba Strupiša](#) Mediatore, koučs, juriste

[Anda Daubure](#) māksliniece, uzņēmēja, veselīga dzīvesveida influencerē

Vada:

[Baiba Strupiša](#) Mediatore, koučs, juriste

2. septembrī 14:00-15:00 Paneldiskusija "Jaunieši nejēdz"

Mums trūkst interesanta, izglītojoša satura par politiku un tās aktualitātēm gan sociālajos medijos, gan skolās, kas nozīmē, ka mēs ne tikai nedrīkstam balsot (pašvaldību) vēlēšanās vecuma ierobežojuma dēļ, bet arī neizprotam, kāpēc ir tā, kā ir. Diskusijā meklēsim risinājumus, kas ļautu veidot iekļaujošāku politisko vidi jauniešiem no visiem Latvijas apgabaliem.

Rīko:

[Rolands Plavinš](#) Aktīvs jauniešis

[Amanda Kaufmane](#) Jaunības maksimāliste

[Linda Čūdere](#) Entuziaste

[Diāna Denīza Midika](#) Aktīva jaunieta

[Anete Zirņīte](#) Aktīva jaunieta

[Viviāna Nikalūka](#) Jauniešu biedrības valdes locekle un Ekopadomes vadītāja

Sadarbībā ar:

[Fonds atvērtai sabiedrībai DOTS](#)

[British Council pārstāvniecība Latvijā](#)

2. septembrī 15:30-16:30 Diskusija "Kas ir labs dizains?"

Kas ir labs dizains? Komerciālās veiksmes atslēga vai rīks pasaules glābšanai? Vai globālo pārmaiņu laikā dizaineriem jāklūst atbildīgiem? Ko Tu sagaidi no preces, kas tiek tirgota kā "dizaina prece" — trendīgumu vai vairāku gadu desmitu ilgu kalpošanas laiku? Ko ietver labs dizains? Vai labs dizains uzreiz nozīmē "fair trade" un "sustainable" sertificēts, ētisks?

Rīko:

[Latvijas Dizaina gada balva](#)

Sadarbībā ar:

[Dizaina uzņēmums Design Elevator](#)

Vada:

[Toms Grēviņš](#) Latvijas Radio 5, pieci.lv radošais direktors un ētera personība

Piedalās:

[Barbara Freibega](#) Latvijas Dizaineru savienības valdes priekšsēdētāja, profesionāla interjera dizaine, izstāžu kuratore, fotogrāfe, Latvijas Dizaina gada balva 2020-2021 projekta vadītāja

[Čārlzs Bušmanis](#) Stratēģiskais dizainers, uzņēmuma Design Elevator dibinātājs

[Dzintra Purviņa](#) Kultūras ministrijas Radošo industriju nodaļas eksperte dizaina un arhitektūras jautājumos, Latvijas Dizaina padomes locekle

2. septembrī 18:30-19:30 Diskusija "Demokrātija. Vērtības. Draudi."

Ko cilvēki izprata ar vārdu "demokrātija" tās rašanās laikā? Ko izprotam ar to šodien? Vai un kā ir mainījusies "demokrātijas" uzvedība sabiedrībā, t.i. kā sabiedrība un tautas priekšstāvji ir paplašinājuši demokrātijas iespēju areālu?

Pilsoņa un varas attiecību dramaturģija demokrātijā.

Demokrātijas dažādās sejas Eiropā un pasaulē.

Vai anarhija un populisms var kļūt par demokrātijas māsām?

Rīko:

[Fonds atvērtai sabiedrībai DOTS](#)

[Latvijas Valsts prezidenta kanceleja](#)

Vada:

[Artis Svece](#) Latvijas Universitātes Filozofijas un ētikas nodaļas docents

Piedalās:

[Egils Levits](#) Latvijas Valsts prezidents

[Vaira Vīke-Freiberga](#) Latvijas Valsts prezidente 1999-2007

2. septembrī 20:00-21:00 Diskusija "Vai laikmetīgā māksla var sekmēt pilsonisko līdzdalību?"

Saruna — diskusija, kurā piedalīsies mākslinieks Ivars Drulle, kuratore Elīna Kalniņa, vēstures ekspozīcijas "Sirdsapziņas uguns" vadītāja, Krista Burāne, pilsoniski aktīva kino un teātra režisore un politiķe Inese Voika, aktualizēs jautājumu, vai ar laikmetīgās mākslas un kultūras

vēstures zināšanu palīdzību var iedvesmot bērnus un jauniešus iesaistīties pilsoniskās sabiedrības veidošanā, lēmumu pieņemšanā un radošā līdzdalībā. Sarunas gaitā tiks atsegtas un analizētas dažādas metodes, kā, izmantojot laikmetīgo mākslu un dažādas starpdisciplināras mākslas aktivitātes, iespējams stimulēt un sekmēt bērnu un jauniešu izpratni par demokrātijas procesa darbības mehānismiem, kā arī veicināt līdziesaisti.

Attēls: Lietuviešu mākslinieces Egles Budvītītes performance "Horeogrāfija skrienošiem vīriešiem". Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs, 2015

Rīko:

[Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs](#)

Sadarbībā ar:

[Vācijas Federālā Ārlietu ministrija](#)

[Goethe-Institut Rīga](#)

[Sirdsapziņas Ugunsurs](#)

Piedalās:

[Krista Burāne](#) Pilsoniski aktīva teātra un kino režisore, kura veido sociāli un politiski aktuālus mākslas darbus

[Elīna Kalniņa](#) ekspozīcijas "Sirdsapziņas ugunsurs" veidotāja

[Ivars Drulle](#) mākslinieks un tēlnieks

[Inese Voika](#) politiķe, labas pārvaldības eksperte un 13.Saeimas deputāte

[Solvīta Krese](#) Latvijas Laikmetīgās mākslas centra direktore

3.septembrī no plkst. 13:00 – 18:30

3. septembrī 13:00-14:00 Diskusija "Ēdamais mantojums: starp kopienu un likumu"

Kulinārās tradīcijas un prasmes ir nemateriālā kultūras mantojuma vislabāk zināmā daļa, kas skar ne tikai konkrētas tradīcijas praktizētājus, bet visu sabiedrību. Tādēļ tieši šis piemērs izvēlēts, lai stāstītu par to jautājumu loku, kas ietver jēdzienu "nemateriālais kultūras mantojums", tā saglabāšanas un popularizēšanas aspektus.

Nemateriālā kultūras mantojuma jēdziens publiskajā diskursā tiek lietots salīdzinoši nesen, lai, pretstatā materiālajām liecībām, apzīmētu to kultūrvēsturiskā mantojuma daļu, kas atspoguļo kultūras tradīcijas, zināšanas, prasmes un vērtības. Latvijas Nacionālais kultūras centrs īsteno valsts politiku nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā un tā īstenošanas uzdevumi ir noteikti ar 2016. gadā pieņemto likumu par Nemateriālo kultūras mantojumu. Mantojuma saglabāšanai, vērtību nostiprināšanai, atpazīstamības veicināšanai un sabiedrības izglītošanai izveidots Nacionālais nemateriālā kultūras mantojuma saraksts. Lai iekļautu elementus šajā sarakstā, nepieciešama kopienas iniciatīva un atbalsts. Tātad kopiena atzīst attiecīgo elementu par savu kultūras vērtību un ir apņēmusies to saglabāt. Kopienas iniciatīva likuma izpratnē ir neobligāta, savukārt Nemateriālā kultūras mantojuma saraksta papildināšanā tai izšķiroša loma. Vai un kam nepieciešams šāds saraksts? Ko kopumā mantojuma saglabāšanas mehānismi nozīmē tradīciju praktizētājiem? Uz šiem jautājumiem meklēsim atbildes diskusijā par kulināro mantojumu.

Rīko:

[Latvijas Nacionālais kultūras centrs](#)

Vada:

[Astra Spalvēna](#) LNKC Mārketinga vadītāja, LU Humanitāro zinātņu fakultātes vadošā pētniece

Piedalās:

[Gīta Lancere](#) LNKC Nemateriālā kultūras mantojuma eksperte

[Ingmārs Ladīgs](#) Re'chef virtuves šefpavārs un īpašnieks, Slow Food cooks Alliance Latvija biedrs, Bioloģiskās pārtikas vēstnesis, "Mūsdienu Latvijas garšas" 1. sezonas uzvarētājs

[Olga Rinkus](#) Carnikavas novadpētniecības centra vadītāja.
[Elīna Kursīte](#) Fotogrāfe, sociālantropoloģe
[Laila Pukīte](#) Kulinārā mantojuma saimniece no Alsungas novada

3. septembrī 14:30-15:30 Diskusija "Zibens divreiz vienā vietā nesper? Sper!"

Kā pērkons no skaidrām debesīm! Tiešām? Kādēļ pērkonā negaiss vienmēr uznāk negaidīts? Lai arī daudzas pazīmes par to liecinājušas jau sen, tam laicīgi gatavojas tikai daži — tie, kuri prot ieklausīties dabas skaņās un likumos, tie, kas tuvāk zemei vai debesīm.

Bet kā ir ar cilvēku? Ar cilvēku Latvijā?

Kā mēs tiekam galā ar zibens spērienu līdzīgiem satricinājumiem pilsoniskajā sabiedrībā? Vai latvieša pielāgošanās spēja dažādajām vētrām ir mūsu kopējais spēks vai vājums? Veiksmes atslēga. Vai tomēr mūs vada bailes no atstumšanas, soda un izolācijas?

Apskatīsim dažādas vēsturiskas situācijas un latvieša rīcību tajās. Kā tiek pieņemti lēmumi un vai to algoritmam ir kas kopīgs?

Rīko:

[Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra](#)

Vada:

[Gatis Krūmiņš](#) Vidzemes Augstskolas rektors un vēsturnieks

Piedalās:

[Viesturs Kairiņš](#) Kino, teātra un operas režisors, Dailes teātra mākslinieciskais direktors

[Dr. Klāvs Sedlenieks](#) Sociālantropologs, Rīgas Stradiņa universitātes docents

[Jānis Sārts](#) NATO stratēģiskās komunikācijas izcilības centra direktors

[Ojārs Kehris](#) Ekonomists, politiķis un uzņēmējs

3. septembrī 16:00-17:00 Diskusija "Vai muzejs mani piečakarēs?"

Mūsdienās, kad aizvien lielāku lomu ikdienā ieņem komunikācija virtuālajā vidē, iesaistīšanās kultūras norisēs un to radīšanā kļuvusi par vēl nozīmīgāku rīku personīgās attīstības un radošuma veicināšanai. Muzeji ir viena no institūcijām, kurai ir būtiska loma sabiedrības attieksmju un vērtību maiņā, sekmējot atvērtību jaunai pieredzei un tolerances pieaugumu, kas īpaši jauniešiem ir būtisks aspekts viņu pilnvērtīgai līdzdalībai sabiedrībā. Muzeji var kļūt arī par sabiedrotajiem, piemēram, skolām un pašvaldību institūcijām. Tomēr veidi, kā jaunieši patērē kultūru vai kā to rada, ir dažādi, pat eksperimentāli, tāpēc ir svarīgi izprast viņu vēlnes. Aptauju un pētījumu rezultāti liecina, ka jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem ir tā sabiedrības daļa, kas salīdzinoši maz apmeklē muzejus. "Mākslas muzeja Jauniešu klubs" grib uzzināt ko vairāk par iemesliem. Vai tie ir mūsdienu sabiedrībā iesakņojušies stereotipi? Vai tomēr reāla negatīva pieredze? Ko jauniešu auditorija sagaida no muzeja apmeklējuma? Vai muzejs var "piečakarēt" arī pozitīvā nozīmē un pārsteigt skeptiski noskaņotus jauniešus?

Rīko:

[Latvijas Nacionālais mākslas muzejs](#)

[Mākslas muzeja Jauniešu klubs](#)

Vada:

[Karmena Stepanova](#) Pieci.lv raidījumu producente, ētera DJ

Piedalās:

[Emīlija Morica](#) Studente

[Agate Albekeite](#) Vidusskolas absolvente

[Kornija Māra Gurtlava](#) Vidusskolas absolvente

[Una Sedleniece](#) Muzeju nozares darbiniece

[Laura Lazdāne](#) Jūrmalas Jaunatnes iniciatīvu centra jaunatnes darbiniece

3. septembrī 17:30-18:30 Diskusija "Ko COVID-19 ir lāvis atklāt par rūpēm ģimenē Latvijā?"

Rīko:

[Latvijas Antropologu biedrība](#)

Sadarbībā ar:

[Latvijas Universitātes Antropoloģijas studiju nodala](#)

[Latvijas Zinātnes padome](#)

Vada:

[Aivita Putnina](#)

LU asociētā profesore un vadošā pētniece

Piedalās:

[Iluta Lāce](#)

Biedrības "Centrs MARTA" vadītāja

[Baiba Pumpiņa](#)

Psihoterapeite, Supervizore

[Ilze Jankovska](#)

Brīvprātīgo kustības #paliecmājās pārstāve

[Rita Paršova](#)

Labklājības ministrijas Bērnu un ģimenes politikas departamenta vecākā eksperte

4.septembris no plkst. 11:30 – 20:20

4. septembrī 11:30-12:30 Saruna par kultūrizglītību: "Kā darīt kopā dažādos rāmjos?"

Diskusijas laikā kopā ar kultūras un izglītības pārstāvjiem atklāsim jau esošos saskares punktus par kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslas jomu vērtībām, kā arī meklēsim jaunus veidus, kā projekts "Skola 2030" un programma "Latvijas skolas soma" var viens otru papildināt un strādāt kopā.

Rīko:

[Imanta Ziedoņa fonda "Viegli" izglītības iniciatīva "Ziedoņa klase"](#)

Vada:

[Elizabete Pavlovska](#) Imanta Ziedoņa fonda "Viegli" izglītības iniciatīvas "Ziedoņa klase" vadītāja

Piedalās:

[Aija Tūna](#) Kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" vadītāja, Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades birojs

[Inga Krišāne](#) režisore, teātra pedagoģe, projekta Skola2030 vecākā eksperte un mācību jomas "Kultūras izpratne un pašizpaušme mākslā" vadītāja

[Vīneta Stīpniece](#) Cēsu Valsts ģimnāzijas direktores vietniece audzināšanas jomā, pedagogs, karjeras konsultants

4. septembrī 13:30-15:00 Saruna "Noklusētā kultūra" Mazpilsētas ceļš līdz Eiropas kultūras galvaspilsētai.

4. septembrī 19:00-20:20 Prāta Spēles

Izkļaidējoša erudīcijas ONLINE spēle, kuru var spēlēt no jebkuras vietas, kur ir pieejams internets. Lai spēlē piedalītos, ir nepieciešams dators, kurā skatīties tiešraidi, un viedtālrunis, ar kura palīdzību tiks iesniegtas atbildes.

Rīko:

[Prāta spēles](#)

Vada:

[Jānis Začs](#)

PRĀTA SPĒLES vadītājs

[Edijs Začš](#)

PRĀTA SPĒLES vadītājs

5.septembris no plkst. 11:00 – 15:00

5. septembrī 11:00-12:30 Darbnīca "Skola 2030. Pedagoģu, vecāku un bērnu mijiedarbība"

Aktualitāti šai diskusijai pamato gan Valsts izglītības satura centra (VISC) īstenotais projekts „Skola2030”, gan pieaugošā tendence, kas vērojama kā plaša savstarpējā sadarbībā starp vecākiem, bērniem un skolotājiem. Arvien aktuālāks kļūst jautājums, kā jaunajam cilvēkam vislabāk īstenot savu potenciālu ar mērķi pozitīvi ietekmēt sabiedrību un valsti, kurā dzīvojam.

Iespējams, ka viens no efektīvākajiem veidiem, kā izveidot cieņpilnas partnerattiecības “vecāks – bērns – skolotājs” ir ieinteresēta un uz vērtībām balstīta savstarpējā komunikācija.

Galvenā mērķa auditorija: vecāki, skolēni (bērni), skolotāji.

Dalībniekiem būs iespēja:

- diskutēt, kas un kāda ir uz partnerattiecībām balstīta komunikācija;
- “izdzīvot” teoriju praksē;
- Izveidot “rokasgrāmatu” kā instrumentu savstarpējās komunikācijas īstenošanai ikdienas dzīvē;
- iegūt jaunu pieredzi, mijiedarbojoties

Ieguvums dalībniekiem: iespēja paskatīties uz savstarpējo sadarbību no cita, t.i. cilvēcisko pamata vērtību, ne tikai lomu skatu punkta.

Biedrība ICF Latvia piedāvā visa Sarunu festivāla LAMPA laikā interesentiem nobaudīt koučingu individuālā sesijā bez maksas (pro bono). Pieteikties [šeit](#). Tā ir gan iespēja piedzīvot koučinga procesu, gan arī rast idejas, risinājumu kādam sev svarīgam jautājumam.

Rīko:

[Biedrība ICF Latvia](#)

Sadarbībā ar:

[JĀdara!](#)

Piedalās:

[Vineta Saulīte](#) Koučs, jauniešu izaugsmes treneris.

[Dainis Zaltans](#) Koučs, jauniešu izaugsmes treneris.

5. septembrī 12:30-13:30 Diskusija "Kā runāt par vēsturi, no kuras mums kauns? Muzeju izglītības izlaušanās moks"

Izlaušanās istabas, koprades telpas, interaktīvas ekspozīcijas un izstādes, virtuālā realitāte — labākie muzeji Latvijā iet kopsolī ar laiku, iemēģinot roku arvien jaunu tehniku un metožu pielietojumā. “Latvijas skolas somas” projekts ir devis papildus grūdienu muzejiem neformālās izglītības tirgū virzīt jaunus pakalpojumus un produktus. Arī par autoritārās pagātnes tēmu. Kā ar to veicies un vai subsidētais skolu grupu pieplūdums turpināsies arī pēc projekta noslēguma? Kādam jābūt muzeju izglītības piedāvājumam, lai tas būtu interesants skolu audzēkņiem, viņu vecākiem un pedagogiem?

Šī ekspertu diskusija turpina Žaņa Lipkes memoriāla ierosinātās sarunas par drosmi Lipkes 120 gadu jubilejas programmas ietvaros.

Rīko:

[Žaņa Lipkes memoriāls](#)

[Drosmes Māja](#)

Vada:

[Lolita Tomšone](#) Žaņa Lipkes memoriāla direktore, sabiedriskā aktīviste

Piedalās:

[Ineta Zelča Sīmansone](#) Muzeoloģe, domnīcas Creative Museum vadītāja

[Elīna Kalnina](#) ekspozīcijas "Sirdsapziņas uguns" veidotāja

[Valdis Klišāns](#) vēsturnieks, skolotājs un Skola2030 eksperts

[Elizabete Pavlovska](#) Imanta Ziedoņa fonda "Viegli" izglītības iniciatīvas "Ziedoņa klase" vadītāja

5. septembrī 14:00-15:00 ""Pirmais randiņš" ar pirms 100 gadiem radītu mākslu. Diskusija par jēgu".

Mēs dzīvojam 21. gadsimtā. Varētu jautāt — kam mums pirms gadsimta radīta dzeja, mūzika vai gleznas? Mēs jūtamies lieli un spēcīgi sava laika zināšanu un jauno tehnoloģiju pavēnī. Šodienas steidzīgajā laikmetā, kad pētījumi rāda, ka muzeju izstādēs skatītājs 1 gleznai velta tikai līdz 7 sekundēm sava laika — vai tas nešķiet par maz? Radošā persona, kas savu darbu laidusi pasaulē, it kā atkāpjas. Dialogā ar skatītāju stājas pats autora radītais mākslas darbs. Kamēr vien konkrētais mākslas darbs pastāvēs, dialogi turpināsies gadu desmitiem un gadsimtiem ilgi, un tie var būt visdažādākie — no absolūtas sapratnes līdz naidpilnam noliegumam. Svarīga ir interpretācija šodien. Multimediju performance "Dzīvās gleznas. Symbolisms", ļaujot iedziļināties zemtekstos, stāstā, detaļās un noskaņās, dod iespēju šodienas sajūtās un emocijās tvert Latvijas mākslu pirms vairāk kā simts gadiem, simbolisma laikmetā. Diskusijā meklēsim atbildes uz jautājumiem — kādēļ simtgadīgais Latvijas kultūras mantojums man šodien ir svarīgs un ko tas man dod? Vai tas mani ieinteresē un ieintriģē? Vai varu uztvert mākslas darba un mākslinieka personīgo vēstījumu? Vai tas palīdz man manos dzīves jēgas meklējumos? Kā man saskatīt vērtības? Vai dažādas paaudzes var vienoties kopīgā pārdzīvojumā? Kā ieraudzīt, izjust un saprast, ka tas, kas bija aktuāls toreiz, ir aktuāls tagad — pēc 100 gadiem? Vai manas izjūtas rada prieku par izcilībām un lepnumu par piederību savai zemei?

Rīko:

[Biedrība "Live Latvija"](#)

[Digitālais izstāžu nams LUMIERE](#)

Vada:

[Leonarda Kestere](#) Kultūrpolitikas eksperte, starptautisko mākslas projektu producete

Piedalās:

[Pauls Irbins](#) Uzņēmējs un kosmosa entuziasts

[Ginta Gerharde – Upeniece](#) Mākslas zinātniece un izstāžu kuratore

[Gunta Sloņa](#) žurnāliste

[Laima Pērkone](#) Latviešu valodas un literatūras skolotāja